

Posudek na diplomovou práci

Eva Tomanová

Rozvoj cestovního ruchu na západní Ukrajině

Diplomová práce Evy Tomanové se zaměřila na jistě zajímavý region západní Ukrajiny, poněkud neprávem opomíjený kout Evropy, který přitom má nejen řadu atraktivit, ale i mnoho společného s naší republikou – a přitom je v geografické literatuře aspoň u nás obvykle opomíjen. Výběr tématu tedy chválím.

Hypotéza tématu je stanovená standardně, vůči využití metody Delphi námitky nemám (i když studentka sama v kapitole 5 – mimochodem na s. 27 číslované jako 4 – dokazuje, jak je důležitý výběr dotazovaných, neb řada ze získaných údajů má fakticky nulovou hodnotu). Problém s reálným naplněním slušně nadhozené osnovy je ostatně kamenem úrazu v celém předloženém textu.

Kapitola 2, tedy vysvětlení pojmů, je dle mého názoru zbytečná – opakování definic užitých v jiných pracích (a navíc vlastně jen ve dvou, od těchž autorů) nepřináší nového nic. Mnohem větším problémem je ale práce s literaturou. Autorka vlastně vůbec neprovedla heuristiku k danému tématu, ale užívá jen nahodile vybraných zdrojů, které často s daným tématem souvisí okrajově nebo vůbec (práce o Velkých Bílovicích apod.). Existence dlouhé řady i česky vydaných knih o Ukrajině a zvláště pak o Podkarpatské Rusi, např. od užhorodského historika I. Popa, množství literatury od velmi aktivní Společnosti přátel Podkarpatské Rusi, ale i třeba v textu pominuté české původní (nikoli jen překladové) průvodce, to vše vůbec nebylo využito, natož zhodnoceno. Zaráží rovněž téměř úplná absence ukrajinských zdrojů, ať již literárních, nebo internetových (dotaz pod čarou: umí autorka vůbec azbuku?).

Geografická charakteristika (kap. 6) je velmi stručná a zdaleka neukazuje, co by studentka oboru geografie měla znát, chybí v ní např. charakteristika hospodářství a obyvatelstva. Text o historii na s. 32-33 je výtahem z jediného zdroje (průvodce) a opět s řadou chyb, mj. Lubinská unie místo Lublinské, Podkarpatská Rus byla součástí SSSR až od let 1944/45 atd. Absolutně katastrofická je pak dvojice odstavců o památkách UNESCO na s. 33 – to je zřejmě překlad robota (Google translator?), protože „Rezidence Bukovinských velkoměstských budov“ a „starověký germánský les“ jsou nesmysly, do nebe volající. Podobně velmi slabá je také charakteristika kulturních předpokladů na s. 47-49 – kde například autorka přišla na to, že „Palanok ... je jedním z nejvelkolepějších paláců polské šlechty, ležící na východě Lvovské oblasti“? Text navíc uvádí jen několik náhodně zvolených památek, Černivci nebo Kamenec-Podolský zřejmě, dle autorky, nejsou turisticky zajímavými lokalitami...

Současná sociální geografie (a v albertovském pojetí zvláště) dává značný důraz na matematické a statistické metody, jimž se tedy příslušná práce nemohla vyhnout. Autorka příslušná čísla získala korespondencí s Ukrajinským statistickým úřadem (konečně!) a tabulky v práci aspoň částečně publikovala, bohužel často s chybným popisem – například v tabulce 3 (s. 76) jde ve druhém sloupci o počty turistů v organizovaných skupinách, což ovšem v záhlaví tabulky napsáno není a její smysl to významně mění. Vždyť na soukromé cesty připadá 90 % všech příjezdů a zdaleka všechny z nich nejsou jednodenní! Analýza dat je povrchní, spíše z nahodilých údajů (opravdu pokles počtu turistů v r. 2009 způsobila jen ptačí chřipka? V roce, kdy se Ukrajina dostala na pokraj bankrotu? Lze vůbec věřit ukrajinské

statistice, když vykazuje řádové rozdíly mezi jednotlivými oblastmi, viz Ternopil na s. 43 a zejm. v tabulce 9 – zvláště tato tabulka je nesmyslná, copak do Chmelnycké oblasti v r. 2011 přijelo jen 17, slovy sedmnáct, turistů?) a nedokazují, že by autorka měla o příslušném tématu hlubší znalosti, a že nad příslušnými čísly vlastně ani nepřemýšlela.... Tabulka ubytovacích zařízení na s. 81-84 je neúplná (vlastně jde jen o hotely ve Lvově a Užhorodě, jako by jiná místa ani neexistovala) a z takto děravých dat dělat nějaké závěry, natož statistické analýzy, je hříčka na úrovni generování náhodných čísel. Ostatně, proč jsou tabulky č. 3-5 anglicky?

Relativně v pořádku je SWOT analýza v kapitole 9 a také navrhované aktivity z kapitol 10 a 11, i když o jednotlivých bodech by se samozřejmě dalo dlouze diskutovat. Tuto část považuji za nejzdařilejší v rámci předloženého textu.

Stylistická a gramatická úroveň práce je slabá, nicméně ještě uspokojivá, i když četné překlepy (Tourism – s. 20; jedenní – s. 36; turisty zůstaly – s. 36; neznámější – s. 47; Moldava (sic!) – s. 38; Wikipedia – s. 89) a stylistické neobratnosti („Charkov byl přesídlen do Kyjeva“ – s. 32) rozhodně kvalitě nepřidají. Velmi slabá je úroveň mapového doprovodu, skládající se z takřka neupravených převzatých map, mnohdy ze zdrojů spíše úsměvné úrovně (viz svatební agentura na s. 30), nebo naopak kvalitních, ale v nepoužitelném rozlišení (s. 80). Autorské mapy mi v textu chybí.

A konečně: když už si autorka dala práci s tabulkou č. 13, proč nesjednotila názvy v celé práci do jejich české podoby? Vždyť dokonce existuje něco jako státní norma pro přepis ukrajinštiny v českých textech!

Celkově: práce je pokusem o zpracování navrženého tématu, nicméně po slušně zavedené osnově autorka nepředvedla, že by dokázala příslušné téma naplnit věcně správnými údaji a aplikovat schopnosti, získané studiem geografie jako oboru (zvláště, když jde o práci diplomovou, u bakalářské by se ještě leccos dalo pochopit). Práci tedy osobně, ač to dělám velmi nerad, navrhuji vrátit k doplnění/opravení a opětnému odevzdání v nejbližším vhodném termínu.

V Praze dne 12. září 2012

RNDr. Jiří Martínek
oponent diplomové práce